

k
in
d
ere
n

voor

k
in
d
ere
n

Een bundel kinderverhalen,
gedichten en tekeningen
rondom het thema milieu

kind
ind
eren
voor
kin
d
eren

Een bundel kinderverhalen,
gedichten en tekeningen
rondom het thema milieu

deel 1.

Nationale Stichting
Kinderboekenfestival Suriname

www.kbf.sr.org
info@kbf.sr.org

Voorwoord

De Stichting Projekten Protestants-Christelijk Onderwijs Suriname heeft in opdracht van de Nationale Stichting Kinderboekenfestival Suriname het meerjarenprogramma Kinderboekenfestival 2005-2007 georganiseerd.

Het thema voor de komende\boekenfestivals is milieu en de slogan voor 2005 is 'Waar je woont of waar je komt, houd de aarde steeds gezond!'

In dit kader werden schoolkinderen in de gelegenheid gesteld om verhalen en gedichten te schrijven, om tekeningen en schilderijtjes te maken over het milieu. Sommige verhalen, gedichten en tekeningen zijn in aanmerking gekomen voor een prijs. Andere zijn niet speciaal voor de wedstrijden gemaakt, maar voor, tijdens of na het festival. De verhalen, gedichten en tekeningen in deze bundel zijn door kinderen voor kinderen gemaakt. Natuurlijk is de bundel ook voor volwassenen bestemd, zodat iedereen kan weten hoe onze kinderen over het milieu denken. Met deze bundel hopen we zowel de schrijfvaardigheid, de leesvaardigheid als de tekenvaardigheid onder kinderen bevorderd te hebben in dienst van het thema 'Een schoon milieu'.

Paramaribo, maart 2006. Stichting Projekten PCOS

of

Waar Je woont

Waar Je komt

Houd de aarde

Victor Holder
Renckewitz school

6

steeds

Gezond

Naam: Kimberly Leming
School: Renckiwitzschool
Klas: 4

Schoon Suriname

Ons land moet mooi en schoon zijn,
dat vindt eenieder fijn.
Laten wij daarom ons vuil en onze proppen
in de vuilnisemmer stoppen.
Als eenieder op elkaar let
en niet links en rechts gooit met opzet,
dan krijgt ons land Suriname
overal heel goede namen.
Laten wij een keertje toch leren
en niet zeggen: 'Het kan ons niet deren!'
Suriname met haar trotse stromen,
een land van ieders dromen.

Panka

Netheid is erg belangrijk voor ons allen. Je omgeving schoon houden, je lichaam goed verzorgen, is even belangrijk als eten en drinken. En dit moeten wij aan de kinderen leren. Wil je een gezond land, dan moet je gezonde mensen hebben.

Panka woonde met zijn ouders in een klein dorp aan de Surinamerivier. Het dorp was heel mooi, met veel bos, heel veel mooie vogels en natuurlijk ook andere dieren. Maar Panka was een stoute jongen. Hij was lui en slordig. En had de lelijke gewoonte om alles wat men in de omgeving plantte te vernielen. Ook alles van zijn ouders vernielde hij.

Als hij een mooie vogels zag, wilde hij die doden. Zag hij ergens een mooie bloem, dan plukte hij die om direct daarna weg te gooien. Op school deed hij z'n best ook niet. Geregeld spijbelde hij en probeerde andere jongens mee te nemen. De juf had erg veel geduld met hem, maar het lukte haar niet om hem te veranderen.

Zijn ouders wisten geen raad met hem. Panka's hut leek op een vuilnisbelt. Zo slordig was hij. Als er in het dorp een feest was, spraken de mensen altijd over hem. Men vond dat hij een slecht voorbeeld was voor de kinderen van het dorp. Men lachte hem uit.

Zijn ouders konden de lelijke dingen over Panka niet meer aanhoren. Op een dag nam Panka's vader hem goed onder handen. 'Panka', zei zijn vader, 'aan jouw slordigheid en vernielzucht moet er nu een eind komen. Laat de dieren en planten met rust.' Panka vond het niet leuk dat zijn vader hem een standje had gemaakt. Hij was boos en besloot het bos in te vluchten. Zijn moeder huilde zo en probeerde hem tegen te houden, maar hij luisterde niet. Hij huilde en zei: 'Ik hoop dat de bosgeest mij opeet. Ik ga weg.'

Dagenlang zwierf hij in het bos zonder te eten en te drinken. Hij was zo zwak geworden dat hij bijna niet meer kon lopen. Hij wilde net onder een boom gaan liggen, toen hij een kamp zag.

Panka klopte op de deur en die vloog open en een oude vrouw met een lange neus stond te schreeuwen: 'Hoe durf je hier aan te kloppen. Weet je niet dat de bosgeest hier woont.' 'Dan ben ik blij,' zei Panka huilend. De vrouw keek hem heel verbaasd aan en zei: "Dit heb ik nog nooit meegemaakt. Wat voor grappen zijn dat jongen?" 'In mijn dorp houdt niemand van mij, omdat ik slordig ben.

Ik kap ook alle mooie planten van de dorpingen en ik pluk al de mooie bloemen. Ik dood ook al de mooie vogels, daarom is mijn vader zo boos.' 'Maar dat is niet leuk jongen. Kom snel naar binnen voordat de bosgeest komt. Ga onder het bed schuilen.'

Toen het donker begon te worden en alle dieren in het bos een plekje zochten om te slapen, kwam de bosgeest thuis. 'Vrouw!', bulderde hij, 'Ik ruik mensenvlees.' 'Je bent gek, je ruikt hertenbloed wat ik voor je heb klaargemaakt', zei de vrouw. 'Kijk maar in de kalebas.' Toen de bosgeest zijn maag

vol gegeten had, bracht de vrouw Panka naar buiten. 'O, mijn vrouw heeft voor me gelogen, er was dus inderdaad een mens in huis.'

'Lieve man, ik smeeek je, eet hem niet op, maar help hem. Hij heeft problemen met zichzelf. Geef hem een lekker bad en leer hem hoe hij voor zichzelf en voor het bos moet zorgen. Leer hem hoe hij een kostgrondje moet opknappen en een vlechtwerk moet maken. Leer hem ook hoe hij een korjaal moet maken.' De bosgeest heeft alle goede dingen over de natuur aan Panka geleerd. Zijn luiheid en slordigheid heeft hij ook afgeleerd. Op een dag zei hij tegen de bosgeest: 'Ik ben erg blij dat je mij geholpen hebt. Voortaan zal ik letten op het milieu en vriendelijk zijn voor alle dieren in het bos.' Hij keerde terug naar huis. Zijn ouders waren heel blij. In het dorp sprak nu iedereen over de goede dingen die Panka deed. Zijn ouders hoefden zich nooit meer voor hem te schamen.

Naam: Stephanie Waridjan 10 jaar
School: Renckewitzschool
Klas: 4

Als je in de stad kijkt
Kijk waarop het lijkt
Je ziet vuil hier en daar
Als je het schoon houdt is het mooi, echt waar.
Als je ons vies milieu ziet
Is het toch een vreselijk verdriet.
Je ziet zoveel rommel langs de laan
Dat moet toch in de vuilniston gaan?
Je ziet zoveel rommel op de grond.
Dit is toch echt niet gezond.
Sommige mensen gooien remmel op onze erven
Ze willen misschien alles bederven
Je ziet zoveel vuil langs de straat
Ook overal waar je gaat.
Je kan het de mensen zeggen
Je kan hte ze uitleggen.
Ze doen het weer,
Ze doen het elke keer.
En plotseling zie ik dat hij,
Een propje gooit langs de wei.
Dat kan toch niet,
Je weet niet wat je ziet.
Dus hou je vuil in de ton,
Zo leven wij netjes en gezond.

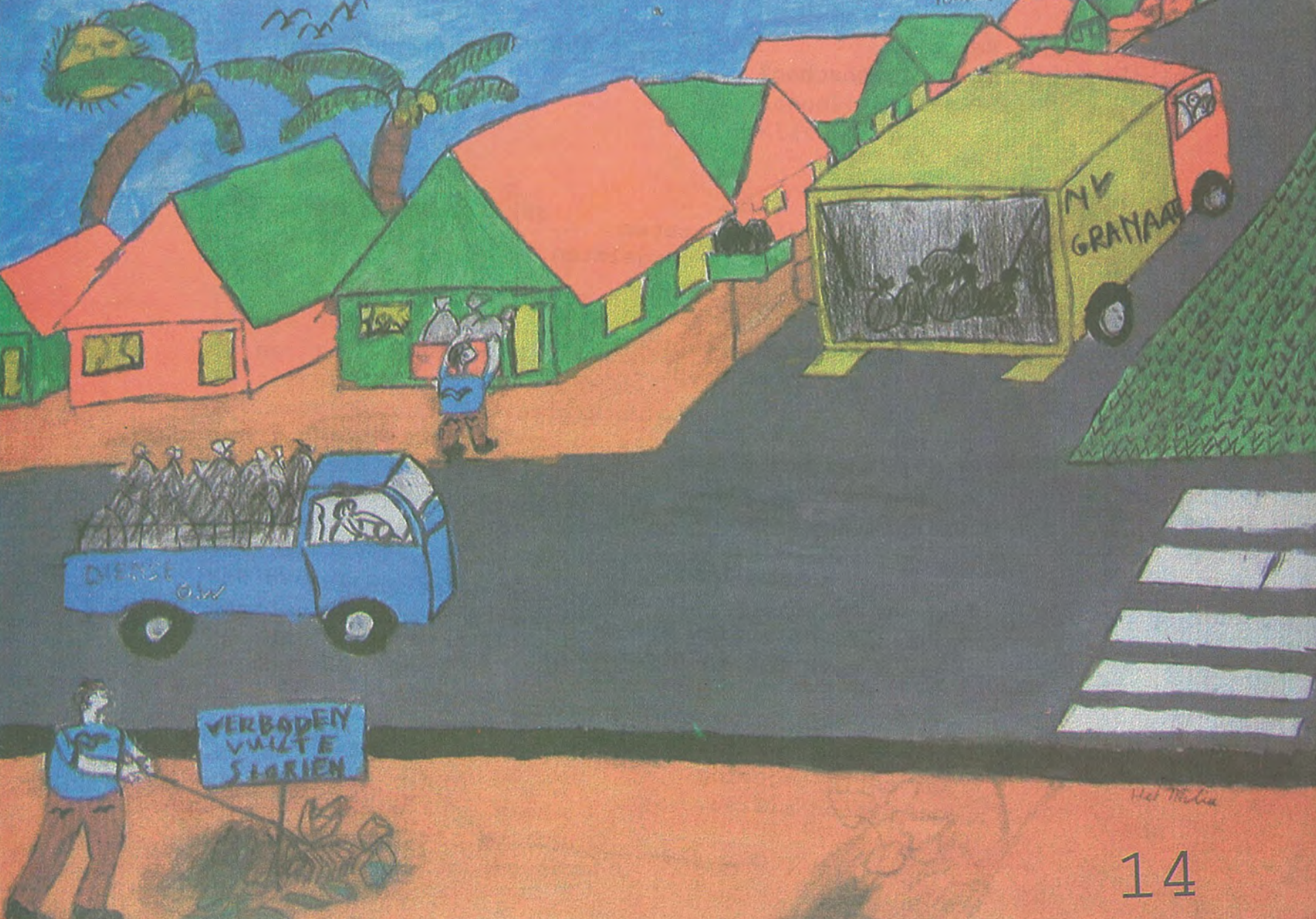
Naam: Renuka Ramgolam
School: O.S. Kuldipsinghschool
Klas: 6

Aan de rand
Aan de kant
Overal in het land
Zie je zo vaak op straten
Heel veel rommel achtergelaten.
Daar een portiebak
Hier nog een broodzak
Daar nog een stukje brood
Wel, ik erger me dood.

Overal waar ik loop
Zie ik een rommelhoop
Waarom weet ik niet
Maar ik weet wel, dat het vreselijk eruit ziet.

Voor een schoon land
Hebben we veel prullenbakken aan de straatkant.
Toch zijn de mensen van ons land zo slordig en ongehoorzaam.
Waarom moet dat in godsnaam?

Alle rommel in de prullenbakken
Geen ratten en kakkerlakken
Een nette omgeving
Een schoon milieu.

15

Naam: Charleen Domaso
School: Renckewitzschool

De schone straat

Een schoon milieu is erg belangrijk voor de mensheid.

In een schoon milieu krijg je gezonde mensen. En dat hebben we nodig in dit land. Gezonde mensen. Maar niets komt zomaar uit de hemel vallen, als je er niet voor werkt. Om gezond te zijn moet je op de eerste plaats bij jezelf beginnen. Je omgeving schoon houden en gezonde voeding gebruiken.

Ik woonde samen met mijn lieve ouders in een heel leuke buurt. Een straat waar iedereen hun huis en omgeving onderhielden. Het was een lust om daar te wonen. Wij waren een grote familie. Een ieder lette op elkaars huis. 's Middags speelde alle kinderen van de buurt met elkaar, terwijl de ouderen

op ons letten. Het was fantastisch. Elke week nam een andere ouder op zich om de zwakke kinderen in de buurt met hun huiswerk te helpen. Maar helaas, we moesten verhuizen, want de huisbaas maakte het te bont met de huur. Bijna elke maand kwam hij de huur verhogen en nog erbij in euro's. Hij schreeuwde iedere keer als hij kwam: 'Gaan jullie eruit als jullie niet meer kunnen betalen. Donderen jullie op. Het is mijn huis.' Mijn ouders verdienen geen euro's in dit land. Mijn ouders hadden voor dit mooi land gekozen, evengoed konden ze in Nederland blijven. Dit geklaag konden wij niet meer verdragen en papa besloot om te verhuizen. Overeenkomsten en contracten telden niet mee. Als je een beetje geld heb, kan je en mag je alles in dit land doen. Dus aan onze mooie omgeving kwam er een einde. We moesten verhuizen. Ik heb dagen moeten huilen. Ik zou de nette buurt missen. Mijn vrienden zou ik niet meer zien, want ik moest naar een ander school. Uiteindelijk verhuisden we ergens achter Beni's Park. Toen ik het huis zag schreeuwde ik: 'Wat Is dit een huis? Is dit een buurt? Hoe durven mensen zulke huizen te verhuren? Ik ga niet hier blijven, ik kan niet.' Mijn vader zei: 'Wel mijn kind we hebben geen keus. Voorlopig moeten we toch erin, totdat we onze eigen nestje kunnen bouwen. Laten we beginnen met de handen uit de mouwen te steken.' En zo maakten we van het huis een klein paleisje. Na het huis kwam het erf aan de beurt. Er werden bloemen geplant. Bedden gemaakt voor groenten, een klein kippenhok en een duiventil. Later kwamen de berm de straat en de riolering aan de beurt. Wij waren het vierde huis van de straat en vanaf de hoek werden alle kuilen aangepakt. Papa, mama en ik pakten een schop en maakten kleine riooltjes voor de afwatering. De mensen in de buurt keken ons met grote ogen aan en dachten dat wij

gek waren. Eentje schreeuwde voor ons: "Oenoe law mek lanti krimeng!
'Maar natuurlijk zijn wij niet gewend om op anderen te wachten dus riepen we: 'We helpen Lanti!' Het is toch goed om anderen te helpen. En we gingen door.
Op een avond zaten mijn ouders naar televisie te kijken en ik zat rustig in mijn kamer te studeren. Ik hoorde gerommel in de keuken en dacht dat mama misschien bezig was een broodje te halen. Ik deed de deur open en begon gelijk te gillen: "Wauuwau wau wau!" Mijn ouders renden naar de keuken. Wat een tafereel.
Zoveel ratten en kakkerlakken. Het leek alsof die ratten en kakkerlakken lekker aan tafel zaten. Ze waren zo vrijpostig, want ze deden alsof wij niet bestonden. Waar komen ze vandaan? We hebben alles zo goed schoongemaakt? De volgende dag bespoot papa het heel huis en erf en liet gaas plaatsen voor alle ramen.
Zo waren we een beetje bevrijd van die vieze dieren. Op een dag toen de burens niet thuis waren, piepte ik door een gat op hun erf. Wel als ik niet zo sterk was, was ik zeker flauw gevallen. Bergen vuil rommel en nogmaals rommel.

Je kon alles daar vinden: oude kleren, schoenen, plastic voorwerpen, flessen, van alles en nog wat. Het leek op een vuilnisbelt. We hadden nog niet echt kennis gemaakt met de burens, dus was dit een heel mooi moment om de burens voor een kennismakingsbezoek uit te nodigen. Er werd over ditjes en datjes gesproken, wat gegeten en gedronken. De burens vonden ons huis en omgeving zo mooi en netjes. En dit was het moment waarop mijn ouders hadden gewacht. "Ach burens, het is heel

18 normaal een schoon huis en erf te hebben, het kost echt geen geld. Je moet gewoonweg elke dag een beetje werken, dat is ook heel goed voor je gezondheid. Buren, weet je dat jullie omgeving ook zo mooi kan worden? Weet je wat, we zullen jullie helpen." En zo gebeurde het dat zonder ruzie wij de eerste buren zover kregen hun huis en erf schoon te maken. Nu stonden wij sterk, want 3 families samen begonnen de hele buurt te mobiliseren. En ja hoor, al gauw werden alle 15 erven in de straat schoongemaakt. Er werden bloemen geplant. De bermen werden schoongemaakt en de riolen werden opgehaald. De straat werd beetje bij beetje door ons zelf betegeld. En ja hoor, zonder hulp van de regering op wie wij meestal wachten, hebben we een heel mooie straat en omgeving kunnen maken. We gaven de straat een naam: DE SCHONE STRAAT.

Zo jongens, meisjes, dames en heren, zo zie je dat waar een wil is, er een weg is. Zonder ruzie, zonder problemen en met behulp van de buurtbewoners hebben wij vandaag een heel prachtige omgeving. Ik hoop dat er heel veel mensen ons voorbeeld zullen volgen en van Suriname een toeristvriendelijk land maken, waarop wij allen trots zullen zijn.

Dank u wel.

19

Naam: Jubitana Chalagain
School: Renckewitzschool
Klas: 6

Vuil verbranden

Ik sta op het erf,
te kijken naar het bederf.

Ach, buurman kijk toch naar al die ratten,
te midden van die kinderen en de katten.

Graaf toch alstublieft een kuil,
dan heb je morgen geen gehuil.

Maak liever met al dat vuil wat mest,
tenminste als u niet wilt een nest.

U moet het vuil niet verbranden
Zoals men doet in andere landen.

Het verbranden is ongezond,
overall vieze geur in het rond.

Wil je nog lang leven,
laat dan het branden achterwege.

Naam: Daniel Gilian
School: Renckewitzschool
Klas: 4

Ons Milieu

Als je naar de stad gaat,
zie je altijd een heleboel vuil op straat.

Als je naar de goten kijkt,
dan vraag je je af, waarop het lijkt.

Hou je omgeving altijd schoon,
dat is toch heel gewoon.

Als je vuil op je erf ziet,
ruim het toch alstublieft.

Zo krijgen wij een schoon land,
en een opgeruimd pand.

Verhaal

'Tante Mildred! Tante Mildred!', riep Eddy rennend uit school. 'Wat is er aan de hand, mi boi?', riep tante Mildred geschrokken. 'Tante Mildred, wat is milieu? Ik hoor die grote kinderen erover praten.' 'Mi boi, ga je eerst verkleden en na het eten over milieu praten', zei tante Mildred. Na het eten vertelde tante Mildred een verhaaltje aan Eddy.

'Er woonde eens een heel oude vrouw langs een sloot. Zij was mijn oma. Oma leefde niet meer zo lang. Ze is op een dag dood gegaan. Iedereen huilde van verdriet, want ze gaf elke dag eten aan de vogels, de honden, de poezen en zelfs de vissen in de sloot. Ze was heel erg lief en netjes. Elke dag harkte ze het erf. Op het erf stonden vruchtbomen en mooie bloemen. Er waren daar zoveel vlinders. Toen ik nog klein was, rende ik achter de vlinders en speelde met de vissen in de sloot. Maar nu wonen er andere mensen in dat huis, want oma is er niet meer. Oma's huis en erf zijn helemaal veranderd. Ik zie geen bloemen meer. Ik zie op het erf autobanden, een oude ijskast en overal alleen maar gras. De vruchtbomen zitten vol met fowru doti, dus geen vruchten meer. De sloot zit vol met lege en verroeste blikjes, resten etenswaren, lege petflessen en plasticzakken.' Eddy luistert met open mond. 'Hoe zijn deze mensen zo slordig?', vraagt Eddy. 'Nou,' vertelt tante Mildred verder, 'ze hebben nooit geleerd dat het heel ongezond is voor de omgeving.'

Maar Eddy, weet je wat er met de vogels, honden en de vissen is gebeurd? Ze zijn allemaal weggegaan. Je hoort geen enkel dier meer. En weet je wat in die autobanden zit? Water. En weet je wat er gebeurt als daar water blijft zitten? Musketen leggen daar eitjes die larven worden. Je hebt de mensen toch over dengue horen praten? Laat de juffrouw op school je over dengue vertellen. En die slordige mensen hebben het gras en in de sloot met medicijn bespoten. Eddy, alle vissen zijn dood gegaan en het begon ook nog te stinken. Wat ik je hier allemaal vertel, heeft met het milieu te maken. Het milieu is de omgeving waar wij mensen wonen. De mensen moeten hun gedrag veranderen. Je moet vuil niet overal gooien en je erf elke dag harken. Dan zijn de honden, vogels, poezen en de vissen blij. Daarom moeten de mensen niet zomaar de bomen kappen, en overal graven om zand weg te halen en goud te zoeken. Men brandt ook vaak spuitbussen. Die zijn heel schadelijk voor de ozonlaag. De ozonlaag is een laag om de aarde die ons mensen tegen de hete zon beschremt. Laat de juffrouw je er meer over vertellen. Want ik ben boos als ik aan alles denk', zegt tante Mildred. 'Ik ga maar lekker een dutje doen, en Eddy, ga jij je huiswerk maken en vergeet niet wat je niet mag doen. Doei!'

Naam: Sinaya Kawai
School: O.S. Pontbuiten
Klas: 6A

Verhaal

Mariska liep met haar vrienden uit de klas. Ze haalde een bacove uit haar tas en at het op. Ze probeerde gauw de schil in de vuilnisbak te mikken, maar jammer hij zat net naast de vuilniston. Ze trok haar schouders op en liep verder. Daar kwam Alfred net aangelopen. 'Dat is toch niet netjes', zei Alfred. 'Stel je eens voor als er iemand op trapt.' 'Nou, dat is zijn eigen domme schuld, dan moet hij maar uitkijken waar hij loopt.' 'En als je nichtje uit de kleuterklas net hier voorbij rent', gaat Alfred verder, 'kan zij een ongeluk krijgen als zij niet oppast. Dat wil je toch niet, Mariska.' Beschaamd loopt ze terug, pakt de schil op en gooit die in de vuilniston. Zie je nou, dat is netjes, hou jezelf en je omgeving schoon.

Schoon milieu

Naam: Darson Dellend-g 11 jaar
School: Amalia Burgos
Klas: 6A

Voor een schoon milieu
Ga naar Paloemeu.

Waar ik woon
Hou ik altijd schoon.

Voor zeer goede straten
Moeten we met de minister praten.

Mijn erfvuil
Brand ik in een kuil.

Het weer is zo vies
Dat ik ervan nies.

In de blauwe wolken
Vinden we verschillende volken.

Ons milieu zit vol bloemen
Die we allen kunnen opnoemen.

Ik hou mijn erf schoon
Zodat ik er prettig op woon.

Naam: Charleen Domaso
School: Renckewitzschool
Klas: 6

Water

Verspil het water niet.
Zegt dagelijks die strenge oom Piet.
Volwassenen, kinderen, nichten en neven.
Zonder water kunnen wij helaas niet leven.

Mensen gebruik toch je verstand.
Verleen de mensen die het niet weten een beetje
bijstand.
Zodat een ieder kan begrijpen.
Dat water niet altijd zal zijn voor het grijpen.

Wees daarom niet te gul.
Want hiervoor krijg je geen bul.
Wees daarom heel erg zuinig.
Al moet je het doen met weinig.

Naam: Abigail Karijodimedjo

School: O.S. Clevia

Klas: 6B

Ik vind

Zeg, weet je wat ik zo erg vind?

Ja als mens, als kind.

Dat het milieu stiefmoederlijk behandeld wordt.

Op zo'n manier wordt moeder Aarde's leven verkort.

Vuil in onze wateren, de lucht, de grond.

Dat is vreselijk ongezond.

Mensen, jong en oud, we moeten ons gedrag veranderen.

Opruimen, wacht dus niet op anderen.

Vind ik!

Naam: Erika Jubithana 8 jaar
School: W. Ritfeld
Klas: 3

Een gezond milieu

Op een dag kwam een jongen van school. Hij kocht een fles sap en een pakje pinda. Toen hij klaar was gooide hij het lege pakje pinda op de grond. Een meisje zag dat en zei toen: 'Raap dat pakje van de grond! Je moet toch je omgeving schoon houden!'

Een andere dag ging deze zelfde jongen naar de mall. Daar kocht hij een pakje patat en een soft. En.... ook daar gooide hij het pakje en de lege fles gewoon op de grond. Maar een mevrouw die dat zag zei: 'Gooi alstublieft het vuil in de ton.' De jongen zei: 'Maar anderen doen het ook, waarom mag ik het dan niet?' De vrouw antwoordde: 'Je moet niet naar hun kijken, kijk eerst naar jezelf. Verander de wereld door eerst bij jezelf te beginnen. Laten we werken aan een gezond milieu!'

